

In dit interview geeft interim-bestuurder Elvrie Croes een inkijk in de ontwikkeling van Stichting Noventa in de afgelopen jaren en de keuzes richting de toekomst.

Van voldoende naar goed

Zo bouwt Noventa aan rust, vertrouwen en toekomstbestendig onderwijs

Wie door Achtkarspelen rijdt, ziet het meteen: dorpen waar scholen een centrale plek innemen. Vaak kleinschalig, dichtbij en diep geworteld in de gemeenschap. Stichting Noventa bestuurt elf van die scholen, met een duidelijke missie: goed onderwijs bieden dat past bij de kinderen, de regio en de tijd waarin zij opgroeien.

Sinds enkele jaren staat Elvrie Croes aan het roer als interim-bestuurder. Wat begon als een tijdelijke opdracht, groeide uit tot een meerjarige betrokkenheid. De betrokkenheid bleef, omdat er ruimte was om samen met directeuren en staf te bouwen aan iets stevigs. “Als je kwaliteit wilt versterken, begint dat bij rust en veiligheid. Pas dan kun je echt vooruit.”

Rust en veiligheid als basis

Toen Croes startte, lag de focus niet direct op nieuwe plannen of structuren. Eerst moest er ruimte ontstaan voor professioneel samenwerken. Ook elkaar aanspreken en voorspelbare besluitvorming kregen daarin een vaste plek. “In een organisatie moet je weten waar je aan toe bent”, legt hij uit. “Zonder veiligheid durven mensen zich niet uit te spreken. En zonder dat gesprek kun je geen stappen zetten.”

Die professionele cultuur bleek doorslaggevend. Door helderheid te creëren in rollen, verantwoordelijkheden en besluitvorming ontstond vertrouwen. Dat werkte door op alle niveaus van de organisatie. Directeuren gingen het gesprek met elkaar aan. Stafleden brachten hun expertise actiever in. Scholen gingen steeds meer functioneren als één geheel.

Goed onderwijs vraagt maatwerk

Met die basis op orde kwam de inhoud nadrukkelijker in beeld. Wat is goed onderwijs voor Noventa? Volgens Croes is dat geen vastomlijnd antwoord. “Goed onderwijs begint bij de leerling. En die leerling verschilt per school, per dorp en per regio.”

In Friesland betekent dat bijvoorbeeld aandacht voor taalontwikkeling in een regio waar Fries vaak de voertaal is en waar taalarmoede minder zichtbaar, maar wel aanwezig kan zijn. “Dezelfde methode werkt niet overal”, zegt Croes. “Je moet kijken: wat heeft deze populatie nodig? En hoe sluit ons onderwijs daarop aan?”

Die manier van werken vraagt om bewuste keuzes. Het gaat om voldoen aan wet- en regelgeving én om verdieping: waarom doen we wat we doen, en voor wie? Die verdiepingsslag werd zichtbaar toen de Inspectie van het Onderwijs de stichting beoordeelde. Noventa kreeg de waardering Goed, zonder herstelopdrachten.

Een erkenning die volgens Croes goed laat zien dat visie en praktijk bij elkaar zijn gebracht. “Je kunt veel opschrijven, maar het moet terug te zien zijn in de klas, in gesprekken en in resultaten.”

Burgerschap als levende praktijk

Een van de onderdelen waarop Noventa door de Inspectie van het Onderwijs werd gewaardeerd, is burgerschap. Dat maakt structureel deel uit van het dagelijkse onderwijs. “Burgerschap gaat over weten dat je deel uitmaakt van een grotere wereld”, zegt Croes. “Ook als je opgroeit in een dorp waar iedereen elkaar kent.”

Dat betekent dat leerlingen leren over verschillende perspectieven, culturen en overtuigingen, altijd in relatie tot hun eigen omgeving. Scholen zoeken die verbinding bewust op, bijvoorbeeld door gesprekken te voeren, excursies te organiseren en actuele thema's te bespreken. “We gaan het gesprek aan, ook als het schuurt. Het doel is begrijpen en perspectief bieden.”

Juist die benadering past bij de regio, waarin verschillen soms minder zichtbaar zijn, maar wel degelijk bestaan. Door burgerschap te verbinden aan de leefwereld van kinderen, wordt het betekenisvol en herkenbaar.

Investeren in mensen

Onderwijs wordt gemaakt door mensen. Die overtuiging loopt als een rode draad door de keuzes van Noventa. In de afgelopen jaren is bewust geïnvesteerd in professionalisering: van directeuren en leerkrachten tot stagiaires en stafmedewerkers. Om dit te vorm te geven kwam er een Noventa Academie, met meer aandacht voor kennisdeling binnen de stichting.

“Als je wilt dat mensen blijven, moet je ze serieus nemen in hun vak”, zegt Croes. “Dat betekent: ruimte geven om te leren, samen reflecteren en expertise benutten.” Het effect is merkbaar. Stagiaires kiezen ervoor om bij Noventa te blijven werken en medewerkers voelen zich steeds meer onderdeel van één stichting.

Die gezamenlijke identiteit groeit langzaam, maar gestaag. “Waar mensen zich eerder vooral met hun eigen school identificeerden, zie je nu meer trots op Noventa als geheel, merkt Croes op. “Dat ontstaat niet vanzelf. Dat vraagt tijd, aandacht en ontmoeting.”

Vooruitkijken: de fusie als volgende stap

Met elf scholen en een relatief kleine staf is Noventa wendbaar. Tegelijk vraagt die schaal om bewuste keuzes richting de toekomst. Daarom werkt de stichting toe naar een bestuurlijke fusie met een gelijkgestemde partner.

De samenwerking moet zorgen voor meer schaal en stevigheid, zodat scholen nog beter worden ondersteund in hun onderwijs. “Meer body betekent meer mogelijkheden”, zegt Croes. “Het geeft ruimte om kwaliteit te borgen en verder te ontwikkelen, juist in een regio met veel kleine dorpsscholen.”

Wat dit betekent voor het onderwijs

In aanloop naar de fusie in 2027 wil Noventa helder laten zien waar de stichting voor staat en wat zij meebrengt. Dat is relevant voor ouders, leerlingen en medewerkers, maar ook voor nieuwe collega's en partners. Croes kijkt met vertrouwen vooruit. “We hebben samen iets neergezet dat stevig staat. Van daaruit kan verder gebouwd worden, in een nieuwe context, met behoud van wat werkt.”

Voor Noventa betekent dit blijven leren en gericht investeren in goed onderwijs. Dichtbij huis, met zicht op de wereld daarbuiten.